

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 52/2024
06.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Жељка Шпановића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милана Алановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 145/22 од 01.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 773/23 од 08.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Жељка Шпановића, адвоката Милана Алановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 145/22 од 01.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 773/23 од 08.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 145/22 од 01.06.2023. године, окривљени Жељко Шпановића, оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, и осуђен на казну затвора у трајању од три године. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 773/23 од 08.11.2023. године, одбијене су, као неосноване, жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду и браниоца окривљеног Жељка Шпановића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Жељка Шпановића, адвокат Милан Алановић, због

повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане правноснажне пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда, између осталог, заснива и на записнику МУП-а Републике Србије од 13.07.2022. године о вештачењу мобилног телефона и СИМ картице, одузетих од окривљеног, који телефон је пре означеног вештачења већ био вештачен, такође од стране МУП-а, у вези са чим је сачињен записник о вештачењу мобилног телефона и СИМ картице од 23.09.2021. године, те да је Виши суд у Новом Саду решењем Кппр 126/2022 од 02.06.2022. године, налазећи да су вештачење и претрес телефона спроведени без одговарајуће наредбе, у смислу члана 152. ЗКП, издвојио из списка предмета као незаконите доказе ЦД са листингом комуникације осумњиченог Жељка Шпановића и записник о вештачењу МУП-а Републике Србије бр.0337-2021 од 23.09.2021. године, након чега је Виши суд у Новом Саду донео нову наредбу Кппр 167/2022, којом је одређен претрес уређаја за аутоматску обраду података – предметног мобилног телефона са припадајућом СИМ картицом, иако тај телефон више није могао бити предмет законитог претреса, будући да је на њему већ био извршен претрес и то незаконит. По ставу одбране, неприхватљива је одлука суда да незаконито спроведену радњу покуша озакопити накнадним издавањем наредбе за претрес уређаја за аутоматску обраду података, који је већ једном претресан на незаконит начин. Из изнетих разлога, према наводима захтева било је неопходно као незаконите доказе из списка предмета издвојити записник о вештачењу телефона од 13.07.2022. године и ЦД са наводном садржином телефона.

Врховни суд је изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се у суштини указује да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може заснивати, односно истиче повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је Виши јавни тужилац у Новом Саду донео наредбу Кти 63/20 од 21.09.2021. године да се изврши вештачење уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи – једног мобилног телефона марке „Samsung типа J5“, златне боје са претплатничком картицом наведеног броја, који телефон је привремено одузет од окривљеног Жељка Шпановића уз потврду о привремено одузетим предметима ПС Бачка Паланка од 18.10.2019. године, као и да се вештачење поверава Полицијској управи у Новом Саду, Одељењу криминалистичке полиције, Одсеку за оперативну форензику. Виши јавни тужилац у Новом Саду је истовремено својим актом Кти 63/20 од истог датума, ставио и захтев судији за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду за доношење наредбе за претресање уређаја за аутоматску обраду података – предметног мобилног телефона са претплатничком картицом. По поднетом захтеву Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, судија за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду није поступио, односно

није донета наредба, у смислу поднетог захтева јавног тужиоца. Међутим, у даљем току поступка, МУП, ПУ Нови Сад, Одељење криминалистичке полиције, Одсек за оперативну форензику је обавио вештачење и записник о вештачењу број 0337-2021 од 23.09.2021. године заједно са ЦД-ом са листингом комуникације окривљеног доставио Вишем јавном тужиоцу у Новом Саду. Након тога, Виши јавни тужилац у Новом Саду је дана 30.05.2022. године, поднео предлог да се напред означени докази издвоје из списка предмета у смислу члана 84. и члана 16. став 1. ЗКП. Виши суд у Новом Саду је прихватајући наведени предлог Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, решењем Кппр 126/2022 од 02.06.2022. године, издвојио као незаконите доказе и то: ЦД са листингом комуникације окривљеног и записник о вештачењу број 0337-2021 од 23.09.2021. године, МУП-а, ПУ Нови Сад, ОКП, Одсек за оперативну форензику. Након доношења означеног решења Вишег суда у Новом Саду, Виши јавни тужилац у Новом Саду је дана 07.07.2022. године донео нову наредбу да се изврши вештачење истог мобилног телефона – Кти 63/20, идентичне садржине као у наредби од 21.09.2021. године и поднео захтев судији за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду за доношење наредбе за претресање уређаја за аутоматску обраду података, такође исте садржине са захтевом од 21.09.2021. године. Судија зе претходни поступак је поступајући по наведеном захтеву јавног тужиоца донео наредбу Кппр 167/22 од 07.07.2022. године за претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају електронски записи – предметног мобилног телефона са претплатничком картицом. МУП, ПУ Нови Сад, Одељење за оперативну форензику је на основу наредбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду од 07.07.2022. године, извршио вештачење мобилног телефона и припадајуће СИМ картице те су записник о вештачењу број 0252-2022 од 13.07.2022. године и записник о претресању опреме на којој се чувају електронски записи број 251/2022 од 13.07.2022. године достављени Вишем јавном тужиоцу у Новом Саду дана 19.07.2022. године.

Имајући у виду све напред наведено, по ставу Врховног суда, у конкретном случају, записник о вештачењу МУП-а, ПУ Нови Сад, Одељења за оперативну форензику број 0252/2022 од 13.07.2022. године, је компромитован претходним поступањем Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, с обзиром да је јавни тужилац након обављеног вештачења мобилног телефона од 23.09.2021. године, чије издавајање је, као незаконитог доказа сам предложио, и доношења решења о издавајању незаконитих доказа (записника о вештачењу МУП-а од 23.09.2021. године и ЦД-а са листингом комуникација), наредбом одредио ново вештачење истог мобилног телефона са идентичним налогом, стављајући истовремено и захтев судији за претходни поступак да се донесе наредба о претресању уређаја за аутоматску обраду података.

Како је, на описани начин, Виши јавни тужилац у Новом Саду, својим поступањем утицао на законитост поступка прибављања доказа - записника о вештачењу од 13.07.2022. године, с обзиром да је предметни мобилни телефон већ био предмет вештачења и претресања, као уређај за аутоматску обраду података, и то у незаконито спроведеном поступку (што је и констатовано у решењу о издавајању доказа Вишег суда у Новом Саду Кпп 126/2022 од 02.06.2022. године), то` наведени мобилни телефон, у даљем току поступка, није могао бити предмет истих доказних радњи. Следствено изнетом, правноснажна пресуда се само на записнику о вештачењу МУП-а, ПУ Нови Сад, Одељења за оперативну форензику број 0252/2022 од 13.07.2022. године, није могла заснивати.

Међутим, одредбом члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама тог законика не може заснивати, осим ако је с обзиром на друге доказе, очигледно да би без тог доказа била донесена иста пресуда.

Из списка предмета произлази да суд побијану правноснажну пресуду није засновао искључиво на записнику о вештачењу мобилног телефона и СИМ картице Полицијске управе Нови Сад, Одсек за оперативну форензику број 0252-2022 од 13.07.2022. године, већ су чињенице везане за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом, утврђене на основу других доказа изведених у току поступка и то: записника о претресању стана и других просторија ПС Бачка Паланка од 18.10.2019. године са фото документацијом, потврде о привремено одузетим предметима од окривљеног од 18.10.2019. године, записника о саслушању окривљеног у полицији, дана 18.10.2019. године и записника о физичко-хемијском вештачењу Националног центра за криминалистичку форензику од 14.12.2019. године.

Дакле, како нижестепене пресуде нису засноване само на наведеном записнику о вештачењу, и како је, по оцени овог суда, с обзиром на друге доказе изведене у законито спроведеном поступку и оцењене појединачно и у њиховој међусобној вези, очигледно да би и без овог доказа била донета иста пресуда, то, по оцени овог суда, неосновано бранилац окривљеног Жељка Шпановића указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као повреду поступка која је била од апсолутног утицаја на законитост и правилност правноснажне пресуде.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић